Analiza ankete med turističnimi ponudniki v občini Žirovnica 2025

Trajnostni turizem postaja vse pomembnejši del konkurenčnosti destinacij in posameznih ponudnikov. Odgovori turističnega gospodarstva v občini Žirovnica 2025 kažejo, da številni ponudniki trajnostne prakse že izvajajo v praksi, vendar jih pogosto ne prepoznajo kot del celovite trajnostne zgodbe – še manj pa jih sistematično predstavljajo gostom ali širši javnosti.

Foto: Jošt Gantar

Postopek anketiranja

Anketiranje turističnega gospodarstva je potekalo od junija do decembra 2025 preko spletne ankete na www.lka.si in tiskanih vprašalnikov. Vsebino ankete smo prisotnim ponudnikom predstavili na srečanju ponudnikov 10. 6. 2025, z nekaterimi smo bili v stiku preko telefona, vsem pa smo poslali prošnjo za izpolnitev anket. Anketiranje je imelo hkrati tudi obveščevalno funkcijo, saj smo ponudnikom predstavili tudi korake v smeri trajnostnega turizma.

Analiza vzorca

V anketi je sodelovalo 13 ponudnikov, pri čemer prevladujejo ponudniki nastanitev (62 %), in gostinstva (23 %).

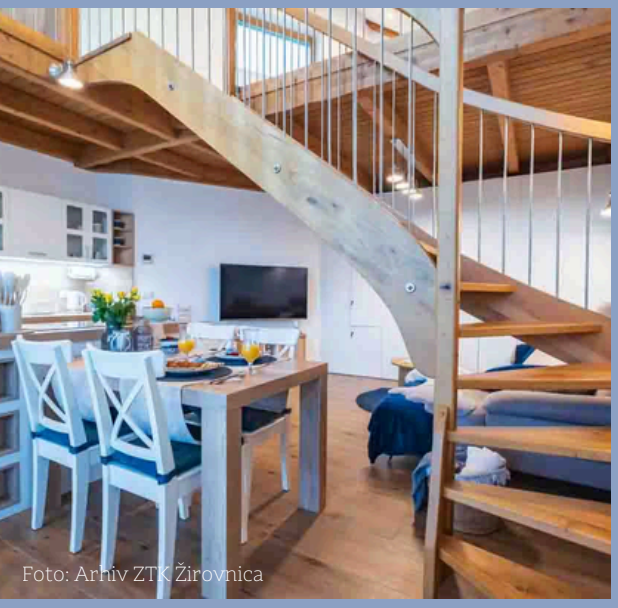

Foto: Arhiv ZTK Žirovnica

Uveljavljene trajnostne prakse med ponudniki

Rezultati kažejo zelo močno osnovo pri vsakodnevnih trajnostnih praksah:

- vsi sodelujoči ločujejo odpadke,
- skoraj vsi spremljajo porabo energije in spodbujajo goste k varčevanju,
- velika večina uporablja okolju prijaznejše izdelke, zmanjšuje plastiko in spodbuja pitje vode iz pipe,
- veliko ponudnikov daje prednost lokalnim pridelovalcem in proizvajalcem,
- visoka je tudi zavest o vplivih podnebnih sprememb na turizem.

To kaže, da je trajnost pri večini ponudnikov že del vsakdanjega poslovanja, predvsem tam, kjer se stikata okoljska odgovornost in praktična korist.

70 %

ponudnikov
redno spremlja porabo energije in vode

50 %

ponudnikov
spodbuja goste k varčevanju z energijo in vodo ter zmanjšanju količine in ločevanju odpadkov

80 %

ponudnikov
ločuje odpadke v skladu z navodili komunalnega podjetja

Obnovljivi viri energije in lokalne dobavne verige

Pri uporabi obnovljivih virov energije se kaže zelo različna praksa, saj približno polovica ponudnikov poroča, da iz obnovljivih virov pridobivajo do 10 % energije, enak delež pa jih že več kot 75 % energije pridobi iz obnovljivih virov.
Skoraj dve tretjini turističnih ponudnikov navaja, da pri lokalnih pridelovalcih in proizvajalcih nabavijo do 25 % blaga, medtem ko tretjina ponudnikov več večino (nad 75 %) svojih nakupov že opravi lokalno.

Foto: Nejc Mrak

Uporabne usmeritve

Iz ankete 2025 se izriše nekaj zelo konkretnih in uporabnih usmeritev za ponudnike.

1. **Veliko ukrepov že obstaja – manjkajo pa merjenje, zapis in komunikacija.**
   Mnogo ponudnikov že izvaja trajnostne ukrepe, vendar jih ne pretvorijo v razumljiv dokaz (številke, primeri, kratke zgodbe), ki bi ga bilo mogoče uporabiti pri prodaji, sodelovanju z destinacijo ali pri zelenih standardih.
2. **Največji preskok prinesejo enostavni komunikacijski koraki.**
   Večina ponudnikov svojih trajnostnih ukrepov ne predstavlja javno (na spletni strani, družbenih omrežjih, v nastanitvi). Redna objava treh do petih konkretnih trajnostnih ukrepov bi okrepila trajnostno podobo ponudnika ter hkrati prispevala k večji ozaveščenosti gostov.
3. **Lokalne dobavne verige so priložnost, a tudi izziv.**
   Ker so rezultati zelo razpršeni, je smiselno razmišljati o skupnih rešitvah (npr. seznam lokalnih dobaviteljev, skupni dogovori oziroma povezovanje ponudnikov).
4. **Poznavanje podpor in spodbud na področju trajnostnega delovanja je nujno.**
   Seznanjenost z možnostmi državnih spodbud, zelenih shem ali razvojnih programov je razmeroma nizka, kar pomeni, da del priložnosti ostaja neizkoriščen. Zavod za turizem in kulturo Žirovnica mora zato okrepiti komunikacijo in spodbude na tem področju.

Zaključek

Na podlagi analize ankete lahko zaključimo, da imamo v Žirovnici med turističnimi ponudniki zelo dobro izhodišče za nadaljnji razvoj trajnostnega turizma. Trajnostne prakse so pri večini že prisotne in del vsakdanjega poslovanja, vendar pogosto ostajajo nepovezane, nezapisane in slabo komunicirane. Prav v tem se kaže največji potencial za napredek – z več sistematičnosti, medsebojnega sodelovanja in jasnejšega predstavljanja obstoječih prizadevanj gostom in javnosti.

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica se bo v prihodnje skupaj s ponudniki in za ponudnike aktivno trudil povezovati obstoječe dobre prakse, krepiti znanje na področju trajnostnega načrtovanja in komuniciranja ter nuditi podporo pri izkoriščanju razpoložljivih spodbud. S skupnimi, postopnimi koraki se lahko trajnostna prizadevanja posameznikov povežejo v prepoznavno in verodostojno trajnostno zgodbo destinacije.

Pripravila: Urška Aljančič

Žirovnica, december 2025

Foto: Arhiv ZTK Žirovnica